

принесе країні збільшення конкурентоспроможності та профілювання на міжнародному туристському ринку.

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ СТЕЖОК ТА ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ НПП «СЛОБОЖАНСЬКИЙ» ЯК ЕЛЕМЕНТ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ТУРИЗМУ

Редченко Р.В.

Науковий керівник – Поколюдна М.М., канд. геогр. наук, доцент

За останні роки в Україні спостерігається приріст зацікавленості населення до відпочинку та туристичної діяльності на природоохоронних територіях, особливо – національних природних парках. Основними чинниками, які сприяють цьому явищу є:

- Доступність відпочинку (невелика вартість туристичних послуг), у порівнянні з послугами інших (приватних) туристичних об'єктів;

- Зростання зацікавленості населення до екологічного способу організації життя, побуту та відпочинку;

- Збільшення пропозиції туристичних послуг природними та природоохоронними об'єктами від суб'єктів туристичної діяльності (туристичних агенцій, приватних організаторів масового дозвілля, екскурсіводів);

- Туристичні об'єкти національних парків можуть задовольняти потреби поціновувачів активного відпочинку (велосипедного, водного, пішого туризму);

- Цілеспрямована діяльність спеціальних структурних підрозділів національних парків (відділи рекреації та екологічної освіти, відділи туризму) на підвищення рівня надаваних послуг та підвищення туристичної привабливості національних парків для різних видів екологічного дозвілля серед населення.

Особливо актуальними є відвідування екологічних стежок та туристичних маршрутів, що базуються на глибоких екологічних знаннях та принципах екологічної етики.

Теоретичним і практичним аспектам розвитку екологічного туризму на природоохоронних територіях присвячені праці Арсеньової О. І., Гетьман В. І., Дмитрука О.Ю., Егоренкова Л.І., Кускова А. С., Феоктистової Н. В., Кекушева В.П., Сергеева В.П., Степаницького В.Б., Любіцевої О.О., Моралева Н. В., Ледовских Е. Ю., Мотузенко О., Аріон О., Олійника Я.Б., Панова І.Н., Храбовченко В.В. та ін. Але через

динамічний розвиток об'єктів ПЗФ України, в цілому та рекреаційної діяльності в їх межах потребують подальшого вивчення цих питань.

Мета роботи – визначити еколого-просвітницьку роль та значення туристичних маршрутів та екологічних стежок на території НПП «Слобожанський» в процесі туристичної діяльності Парку.

Організація екологічних стежок та туристичних маршрутів є однією з унікальних перспективних форм екологічної освіти в поєднанні з рекреацією, зокрема екскурсійною, альтернативною освітньою та пропагандистською діяльністю. Згідно з зонуванням природно-заповідних територій екологічні стежки та туристичні маршрути розташовуються в зоні регульованої рекреації.

Екологічна стежка – це особливо охоронні прогулянковопізнавальні маршрути, що створюються з метою екологічної освіти населення. Основне призначення стежок: оздоровлення, рекреація, просвіта, навчання і виховання. Як правило екологічна стежка має свою назву, номер, маркування, а також інформаційні стенди, аншлаги, охоронні знаки та місця перепочинку. Туристичний маршрут – попередньо намічений суб'єктом туристичної діяльності на планово-картографічній основі та відповідним чином обладнаний туристичними знаками (маркерами) та елементами інфраструктури шлях. В НПП «Слобожанський» на теперішній час функціонує 2 екологічні стежки : «До торф'яних боліт» та «Мурафська дача», а також 2 туристичні маршрути : «Сосновий ліс» та «Забутими стежками». Головним їхнім завданням є розвиток загальної освіти, розширення природничого та краєзнавчого світогляду, виховання бережного ставлення до природи рідного краю, активного спілкування з живою природою та оздоровлення організму. На сьогодні екскурсійна діяльність на території НПП «Слобожанський» розвивається стрімкими темпами про що свідчать офіційні дані парку. Так у 2015 році рекреаційна діяльність екологічних стежок складає -11 екскурсій та туристичних маршрутів - 2; у 2016 році екологічні стежки – 21 екскурсія, туристичні маршрути – 5; у 2017 році екологічні стежки – 54 екскурсій, туристичні маршрути – 5. Наведені дані, показують стрімку позитивну динаміку розвитку рекреаційної діяльності в парку.

Висновок: за останнє століття рекреація стала найвищою соціальною цінністю. Широкої популярності для її здійснення набули об'єкти природно-заповідних територій, зокрема НПП. НПП «Слобожанський» демонструє хороші результати розвитку рекреаційної діяльності та має широкі можливості для її подальшого розвитку, урізноманітнення напрямів та підвищення якості обслуговування, невпинно

підвищуючи рівень екологічної освіти серед широких верств населення.

ПРОБЛЕМА СЕЗОННОСТІ В ТУРИСТСЬКІЙ ГАЛУЗІ

Плаксі́й Д.В.

Науковий керівник –Абрамов В.В., доцент

У сучасних умовах особливу важливість має ідентифікація проблем, що гальмують функціонування туризму в світі.

Для раціональної цілорічної роботи туристських фірм необхідно дослідити явище сезонності як специфічну проблему, що чинить дію на туристську галузь.

Поняття сезонності характеризується різкою концентрацією туристських потоків у певних місцях протягом конкретного періоду часу.

На сезонність у міжнародному туризмі впливають фактори кліматичного, соціального і психологічного характеру.

Кліматичні чинники, перш за все, викликані тим, що в більшості районів земної кулі погодні умови, сприятливі для відпочинку та туризму, є неоднаковими за місяцями, тому люди прагнуть отримати відпустки в найбільш комфортну по погоді пору року. Незважаючи на те, що в південній півкулі пори року протилежні тим, що в північній півкулі, фактор сезонності в міжнародному туризмі практично не втрачає своєї актуальності.

Важливе значення відіграють соціальні і економічні чинники. Зокрема різні фірми, установи, організації і промислові підприємства протягом тривалого часу виробили певний режим роботи, який передбачає відхід у відпустку більшості робітників і службовців у літній період. Також спонукаючим мотивом для туристів можуть слугувати канікули в навчальних закладах їх чад. До психологічних моментів слід віднести й всілякі традиції народів, які проявляються в конкретний період часу і стають атракцією для мандрівників.

Сезонність породжує серйозні проблеми в обслуговуванні туристів. У «гарячий сезон» можуть виникнути труднощі з транспортом, розміщенням, організацією харчування, екскурсій для численних туристів. До негативних наслідків сезонності можна віднести і той факт, що протягом більшої частини року основна маса місць в готелях практично залишається незатребуваною.

«Сезоном» для того чи іншого туристського району прийнято вважати період року, коли щомісячна кількість прибуваючих туристів перевищує їх середньомісячне число за рік. У випадку існування двох